

Izhaja vsak četrtek
in v Mariboru s pošiljanjem na dom
a celo leto 3 gld.—kr.

po leta 1 „ 60 „
četr leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravnemu v škofjskem poslopuju (Bischofshof)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne naročnine.

P. n. deležnike „tiskovnega društva“, ki še za letos niso svojega doneska poslali in tiste naročnike „Slov. Gospodarja“, ki so nas prosili potrpljenja, prav vladljivo prosimo, da nam kmalu dopošljejo, kolikor še dolgujejo. Ko bi kdo dvomil, je li še kaj na dolgu ali ne, naj blagovoli prihodnji na svoj zavitek pogledati, kder bodo imena tistih, ki so še kaj na dolgu, modro podertana.
„Pravništvo“.

Tržaška zavarovalna družba.

(Riunione adriatica di sicurtà.)

Kar je banka Slovenija takó nesrečni konec vzela, so si ne le mnogi hišni gospodarji, ampak tudi prav mnogi cerkveni predstojniki v skrbeh, pri kateri družbi naj bi dali zanaprej zoper ogenj zavarovati farovže, cerkve, kaplanije, mežnarije itd., da bi bila ob času požara gotova in hitra pomoč. Pa gotova in hitra pomoč še ne zadostuje. Treba je pri zavarovanju tudi na to gledati, da se s kolikor mogoče malimi letnimi plačili (premije) doseže zdatna pomoč. Prav to pa ni tako lehkotajti v tem oziru bi bilo treba natanjko umeti pravila in pravne šege zavarovalnih družeb. Ta temeljita vednost pa se pri ljudeh, ki se navadno z to rečjo ne pečajo, po redkem najde. Zato se dostikrat prigodi, da se ljudje iz nevednosti napaceno zavarujejo, od visokega zavarovanega zneska letnino plačujejo, ob času nesreče pa vendar le malo pomoč prejmejo. — Pojasnimo to na posmesnem zgledu. Zvonovi so jako draga reč; zato menijo navadno farani, da jih morajo visoko zavarovati, pa ravno to je napačno. Vsaka zavarovalna družba plačuje namreč le djangsko škodo (kolikor dogovorjene odškodnine ne preseže). Zvonovi ne zgorijo, ampak se pri padcu le razbijejo in le redkokedaj deloma raztopijo. Kolika je tukaj djangska škoda? Tolika, kolikor bo stalo prelivanje in kolikor bo treba dodati medenine, do bo zvon poprejšnjo (zarovano) težo dosegel. Ako si tedaj zvon, ki tehta 30 centov, zavaroval za 2000 gl.; kaj meniš, da boš ves ta znesek dobil, ako se zvon

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrsti, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

pri požaru razbije? Nikakor ne; dobil boš le toliko, kolikor bo zvonar tirjal, da ti ubiti zvon prelige in ti vrne nov zvon, ki bo zopet tehtal 30 centov; kajti zares le tolika je djangska škoda. Zgorel pa je ves dragoceni vezani stol in drugi leseni deli v zvoniku, in za vso to veliko škodo ne boš dobil ne krajevra odškodnine, ako v zavarovalni pogodbi teh delov nisi določno imenoval, ampak je le sploh zapisano: zvonovi. Kar smo tukaj povedali, to se je zares pred kratkimi leti v naši škofiji prigodilo. Enako napačno se gostokrat zavarujejo hiše, hrami in druga poslopja, takó da sljudje zavoljo nevednosti veliko plačujejo, nazadnje pa le malo prejmejo. Tudi takih zgledov nam je desti znanih. Kedar se tedaj zavaruješ, izberi si družbo, pri kteri boš dobil gotovo, hitro in pri malih letnih plačilih tudi zdatno pomoč. Utegneš reči: nam pa svetujte tako družbo! Po doseđanjih skušnjah ti zamoremo z dobro vestjo. Nasvetovati teržasko zavarovalno družbo (Riunione adriatica di sicurtà).

Ta družba ima takó veliko záložno premoženje, kakor menda nijena druga v našem cesarstvu, tedaj ti je pomoč gotova. Na čelu njej stojijo možje, ki so zares navzeti katoliškega duba, in jim je mar pomoč nesrečnih, in ne le dobiček družbenikov; zato je pomoč tudi hitra. Večkrat je že kak kraj pogorel, kjer so bili pogoreli pri raznih družbah zavarovani, in nijena družba ni odškodnina takó hitro izplačala, kakor teržaska. In pogorelec najbolj čuti, da mu je istra pomoč, zares dvojna pomoč! Ta družba pa tudi svojim agentom ali opravilnikom nača, da naj ljudi vestno podučujejo, kakó se je trebalo zavarovati, da na zadnje ne bo prepriov in tožeb, in da se z malim plačilom doseže zdatna pomoč. Prigodilo se je že celo večkrat, da ktera uboga cerkev ni mogla, ali da se je pozabilo, o pravem času plačati letnino, in družba je vendar dogovorjeno odškodnino izplačala. Da, večkrat je družba že pomoč podelila prav ubogim cerkvam, ktere celo niso bile zavarovane. Vrh tega obstoji že več let dogovor med družbo in našim prečastim kn. šk. or-

dinarijatom, vsled kterege vračuje družba škofiji 20% od letnine, ki se njej plačuje od vseh cerkev, farovžev i. t. d., ki so pri njej zavarovani. Ti procenti, ki se rabijo v pomoč našim duhovnim závodom, so znašali dosihmal na leto med 300—400 gld. Pomoč za škofijo bo še večja, ako se bo še več cerkvenih poslopij pri tej družbi zavarovalo.

In prav v tem, kar veste ravnanje zadeva, smemo družbi čestitati, da si je zadnji čas pridobil moža, obširne učenosti in čistega katoliškega značaja, in ta mož je g. Michael Simettinger, rudarski inženir v Gradišču. Ta mož je bil več let sovrednik katoliškega lista „Gratzer - Volksblatt“, je eden najbolj delavnih udov katoliške družbe v Gradišču, ter je že tukaj v Mariboru pri shodih tankajšnje katol. družbe večkrat imel izvrstne govore. Tudi pri velikem dunajskem katoliškem shodu lanjskega leta je bil on izvoljen za poročevalca v zadevi družeb sv. Vincencija, katerih namen je skrb za bolenike, za uboge, za zapušcene; kajti je tudi sam v Gradišču predsednik enega oddelka te družbe. Temu možu je zdaj za celo Štajersko deželo izročeno pred vsem zavarovanje cerkvenih, župnijskih poslopij in duhovnih závodov. Prihodnje tedne bo potoval po spodnjem Štajerskem, in v zadevi zavarovanja obiskal gg. župnike, delil pa tudi sicer vsakemu potrebne nasvete, kdorkoli jih bo želel. Naj bo s temi vrstami vsem dušnim pastirjem priporočen.

K . . .

Gospodarske stvari.

Kompost ali mešani gnoj.

I. V sledečih vrsticah hočemo umnemu kmetovavecu pravo bistvo mešanega gnoja in kako pametno z njim ravnati, kar marsikteri še vse pre malo zna, pred oči postaviti. Kakor je občno znano imenujemo tisti gnoj mešani gnoj, ki se iz zmesi hišnih in poljskih odpadkov in prsti nareja. Narejanje mešanega gnoja ima za vsako kmetijstvo bistvene koristi, prvič ostanejo odpadki, ki se v vsakem gospodarstvu nahajajo, da si tudi majhni in malo vredni in kterege koli imena, gospodarstvu obranjeni, drugič pa se z marljivim in skrbnim nabiranjem teh tvarin, ki se dostikrat kot stvari brez vse vrednosti zavržejo, zadregi prepičlega gnoja v okom pride ali se ta zadrega vsaj izdatno pomanjša, ki je za vsako gospodarstvo sila škodljiva. Pa vkljub temu, da njivam in travnikom takih kmetovavcev potrebnega gnoja le prepogostokrat primanjkuje, se nabiranje teh odpadkov le prevelikokrat zanemarja in opušča. Sicer ne smemo si domišljavati, da bi po napravljanju mešanega gnoja kake nove gnojivne snovi narejali, vendar pa se po takem ravnanju sicer nekoristne reči v hasnovite spremenijo v porabni in ločljivi podobi. Ko bi se mešanec tudi le na travnik raz-

vozil in raztrošil, tako bode travnik toto skrb z obilnim pridelkom sena in otave bogato povrnili, gospodar bode mogel več živine rediti in tako zopet več živinskega gnoja pridelati in z njim njive in polje izdatno zboljšati. Tako stvar stvari roko podaja in celo gospodarstvo naprej spravlja. V vsakem gospodarstvu, tudi v najmanjšem, naberó se z časom kupi vsakovrstnih odpadkov, kteri, če se z njimi pametno ravnata, mnogo izvrstnih gnojivnih tvarin naredijo. Kdor te betve gnojnega gospodarstva prezira ali v nemar pušča, se sme pač med gospodarje štetiti, ki tega imena ne zasluzijo. Če si pa že mali kmet, da če si celo gostač, ki ima morda le nekoliko pedi kake gredice pred svojo kočico, mešanega gnoja napraviti more, kolikor več more to veliki posestnik storiti, v kterege gospodarstvu se toliko in tolikovrstnih odpadkov nahaja! Skrbna in marljiva roka razumnega gospodarja v tem oziru silno veliko opraviti more.

Kakor je že bilo omenjeno, se morajo vse tvarine, ki imajo kaj gnojivne moči v sebi, z prstjo pomešati in v mešani gnoj spremeni. Da se pa očividno dokaže, kolikere in raznovrstne so te tvarine, jih hočemo tukaj imenoma našteti: Pepel iz drva, šote, premoga itd. zidna sipa, cestni prah, smetje iz sob, dvorišč in hlevov, blato, glen, trohlinja, plevelj, pirničevje, drn, važine, šotin prah, rezanje, mah, resje, saje, meso, kri, dlaka, lasje, ščetine, perje, volna, kosti, rogovje, parklji, hrošči, žajfnica, perilna voda, apnena sipa, kuhinjske pomije, gnojnica, prst, listje, trstje, gozdna nastelj, mavec, sladove cime, umetni gnoj, hlevni gnoj, slama, človeški izločki, perutninski gnoj in mnogovrstni odpadki od kmetovavskih postranskih obrtnij. Tu imamo obilno množino kompostnih tvarin. Kam pa vse to mine v gospodarstvu, kder se ne nareja kompost? Večidel jih gre brez koristi za poljedelstvo v zgubo. Celo narejanje komposta meri tedaj na to, da se imenovane in naštete tvarine z prstjo pomešajo in plastoma na kupe zmečejo. Kakor se vidi, se tu prsteni, rastlinski in živalski in vodeni odpadki med seboj pomešajo. To pomešanje ima večtranski pomen. Enkrat se po narejanju komposta sirove, težko razkrojljive snovi kakor kosti, dlaka, prst, razkrojljive in prhke naredijo, kar se najbolj z tem doseže, da se tvarine pridenejo, ki razkrojivanje pospešujejo, kakor žgano apno, pepel, lapor, gnojnica. Iсти namen se doseže, ako se kompostnim tvarinam za vrenje sposobne ali vrenje pospeševajoče reči pridenejo. Če se take tvarine z težko razkrojljivimi pomešajo, tako se take tvarine zvabijo, da se tudi začno razkrojivati ali razredati, zlasti če je zadosti vlage in toplota. Na drugi strani se tekočine, ki imajo gnojivne moči v sebi, z tem bolj goste ali močne napravijo. Tako iz gnojnice, z ktero se kompostni kupi polivajo, nekaj vode izpuhti, med tem, ko res gnojivni delki v njem ostanejo. Kolikor več težko razkrojljivih tvarin se z takimi pomeša, ki hitro

in lahko gnjiti počnò, ali razsedanje drugih pospešujejo, kolikor bolj se trohnenje z polivanjem z gnojnico pospešuje, popolno zgnitje pa kolikor mogoče zabranuje, toliko boljši in močnejši kompost ali mešani gnoj se bode naredil.

Bistvo celega narejanja kompostnega gnoja obstoji tedaj v tem, da se za to porabljene tvarine po kemičnem medsobnem delovanju in razkrojivanju v jednakolično, prhko za rastline lahko, prijetno, jemavno podobo premené, tako da kompostna prst veliko gnojivno moč in hiter in gotov včinek zadobi.

(Dalje prihodnjič.)

O zavarovanju proti ognju.

(Svoj m krajanom na razmišljevanje spisal Jožef Žitek, profesor v Ptaju.)

III. Zgornje-radgonska občina je zavarovana za 77.160 fl. in plačuje za l. 1877 premije 342 fl. 65 kr. tedaj od 100 fl. po 44 kr.; Trbegovci imajo zavarovanščine 8310 fl. premije 48 fl. 25 kr. tedaj 58 kr. od stotine; Črešnjevec zavar. 51.000 fl. premije 304 fl. 33 kr. tedaj 60 kr. od stot.; Stanetinci zav. 12.770 fl. premije 79 fl. 91 kr. in od stot. 62 kr.; Orehovec zavar. 34.010 fl. pr. 215 fl. 39 kr. in od stot. 63 kr.; Kapela zavar. 30.800 fl. pr. 201 fl. 8 kr. in od stot. 65 kr.; Polica zavar. 58.070 fl. premij. 378 fl. 49 kr. in od stot. 65 kr.; Zbigovci zavar. 25.510 fl. prem. 171 fl. 61 kr. in od stot. 67 kr.; Radiuci zavar. 28.820 fl. pr. 195 fl. 90 kr. in od stot. 68 kr.; Ivanjci zavar. 14.810 fl. pr. 101 fl. 13 kr. in od stot. 68 kr.; Sv. Juri zavar. 21.120 fl. prem. 145 fl. 52 kr. in od stot. 69 kr.; Ivanjševci zavar. 12.580 fl. pr. 89 fl. 30 kr. in od stot. 71 kr.; Rihtarovec zavar. 21.190 fl. pr. 158 fl. 41 kr. in od stot. 74 kr.; Šavnica zavar. 43.590 fl. premije 325 fl. 36 kr. in od stot. 74 kr.; Mota Hrastje zavar. 18.180 fl. prem. 136 fl. 89 kr. in od stot. 75 kr.; Očeslavci zavar. 12.450 fl. pr. 94 fl. 12 kr. in od stot. 75 kr.; Boračova zavar. 20.610 fl. pr. 159 fl. 8 kr. in od stot. 77 kr.; Murski vrh zavar. 32.310 fl. pr. 254 fl. 35 kr. in od stot. 79 kr.; Grabonoš zavar. 4580 fl. pr. 38 fl. 56 kr. in od stot. 85 kr.; Okoslavci zavar. 20.270 fl. premije 173 fl. 94 kr. in od stot. 86 kr.; Šratovci zavar. 11.270 fl. prem. 96 fl. 50 kr. in od stot. 86 kr.; Negova zavar. 15.490 fl. pr. 133 fl. 2 kr. in od stot. 86 kr.; Kralovci zavar. 1500 fl. pr. 13 fl. 45 kr. in od stot. 87 kr.; Galušak zavar. 6550 fl. prem. 58 fl. 17 kr. in od stot. 89 kr. Celi zgornje-radgonski okraj skup: 582.950 fl. premije 3915 fl. 41 kr. in od stot. 67 kr.

Okraj radgonski pa je zavarovan za 1.011.010 goldinarjev in odrajuje 6823 gl. 98 kr. tedaj eno za drugo tudi 67 kr. od 100 gl. Pri tem pa občina Radgona zavarovana pri gračkoj za 128.220 gl. plačuje 199 gl. 50 kr. to je nekaj čez 15 kr. od 100 gl. Če mesto odvzamemo, plača radgonski okraj 882.790 goldinarjev in odrajuje 6624 gld. 48 kr. premije, tedaj 75 kr. od sto goldinarjev.

Iz tega se vidi, da je radgonski okraj na večjem plačilu. Zavoj dragocene se tožiti na gračko zavarovalnico tedaj gornje-radgonski okraj nima toliko vzroka, kajti eno za drugo plačuje le samo 67 kr. od stotine. Seveda tudi poedini zavarovanci odrajujejo prineske, ki so silno razločni, kar se ravna po tem: je li več ali manje nevarnosti. Naj le samo nekoliko primerov navodim! Tako plača gosp. Vegšajdar na ptujskoj cesti od svoje na samem stoječe za 1200 gl. zavarovane zidance samo 1 gl. 44 kr. to je 12 kr. od stotine. Dalje plačuje g. Pavlič pri Kapeli od zavarovalnih 1000 fl. letne premije 2 fl. 50 kr., to je 25 kr. od stotine; g. Vaupotič v Rihtarovech od zav. 1600 gld. prem. 4 gld. 8 kr., t. j. 25 kr. od stotine; g. Horvat pri Kapeli od zavar. 1300 gld. premije 3 gld. 55 kr., t. j. 27 kr. od stot.; g. Zemljič Ant. v Murskem vrh. od zavar. 1750 gl. pr. 8 gl. 15 kr., t. j. 46 kr. od stot.; g. Ostfeller v Račkem vrhu zavar. 4800 gl. pr. 22 gl. 80 kr., t. j. 47 kr. od stot.; g. Bratkovič v Turjancih zavar. 2000 gld. pr. 15 gl. 51 kr., t. j. 77 kr. od stot.; g. Kegel M. v Hrastju zavar. 1100 gl. pr. 9 gl. 20 kr., t. j. 84 kr. od stot.; g. Zemljič Fr. v Mursk. vrhu zav. 800 gl. prem. 7 gl. 60 kr., t. j. 95 kr. od stot.; g. Zorko v Rihtarovech zav. 800 gl. pr. 7 gl. 80 kr., t. j. 98 kr. od stot.; g. Korošec v Radincih zavar. 1000 gl. pr. 12 gl. — kr., t. j. 1 gl. 20 kr. od stot.; g. Bračko v Orehoveh zavar. 1100 gl. pr. 13 gl. 81 kr., t. j. 1 gl. 26 kr. od stotine.

Ti primeri jasno pokazujejo, kako velika je razločnost v plačilu poedinih zavarovancev. Tako so gg. Paulič, Vaupotič in Horvat na petkrat manjšem plačilu, kakor orehovski Bračko in radinski Korošec, zato, ker je pri onih nevarnost mnogo manjša, nego pri temu. Devetega septembra reklo se je pri „pauernferajskem“ zboru tudi to, ka se taki, ki so velikoj nevarnosti podvrženi, ne bodo v društvo prijemali, bar do onda ne, dokler se kasa dovoljno ne okrepi. Ta dva bodeta po takem na to „gnado“ še dolgo čakala. Ali pa bo morebiti komisija, ki bo pri sprejemu po §. 8 orehovskih pravil vrednost in nevarnost odločiti imela, rekla, da njuni „cimper“ ni tako nevaren, kakor je gračka zavarovalnica spoznala, marveč bi se mogla še celo v ono vrsto porinoti, gder bo se pre samo 15 kr. od stotine plačevalo?

(Dalje prihodnjič.)

Podružnica bčelarskega društva štaj. v Marijboru je pri zadnjem zboru v Račah izvolila več odbornikov. Novi predsednik je g. dr. Filip Terč, zdravnik v Mariboru, denarničar g. Irgolič, nadučitelj pri sv. Magdaleni, bčelarski učitelj je izvoljen g. Forster, posestnik v Tezni. Isto društvo obhaja 27. dec. v Gradeu glavni zbor, pri katerem se bodo tudi premije delile izvrstnim bčelarjem.

Sejmovi na Štajerskem. 4. dec. Polje, Gomilsko, Konjice, Šmarije, Planina, Zeleni travnik;

5. dec. Ljutomer; 6. dec. Staritrg, Dobrna, Pod-sreda, Lučane, Sevnica, Cmurek, sv. Miklauž pri Sotli, Vozenica.

Sejmovi na Koroškem. 3. decem. Velikovec; 6. dec. Šent Marjeta; 13. dec. Trabenig; 17. dec. Paternion; 19. dec. Millstadt.

Dopisi.

Iz Celja. (Pred porotno sodnijo) so stali pretečeni teden sledeti zločinci: V pondeljek 19. nov. je bila obsojena Marija Pšeničnik na 4 leta težke ječe, ker je svojega ob 2. popoldne 20. septembra t. I. rojenega dečka hitro po rojstvu v slami poskrila ter ga potem zapustila; ko se pa zvečer k njemu nazaj povrne, bil je že mrtev. Tistega dne je bil na 3 leta težke ječe obsojen Blaž Stopinšek iz Gerečje vesi, ker je v nekem prepiru Janeza Tomaniča v desno gornje stegno (bedro) z nožem prepahnil in mu žilo prerezal tako, da je leta še tisti večer umrl. Prepirala sta se pa zavoljo neke pipine cev. — V torek 20. nov. sta bila zopet 2 vbljalec obsojena; 23 let stari Juri Meininger iz Šmartna je 13. okt. t. I. Janezu Živkotu z polenom glavo rebil, tako da je ta 24. okt. umrl. Obsodili so ga na 3 leta težke ječe. Tistega dne je bil obsojen tudi Anton Zorčič iz Zdol, ker je 20. okt. t. I. pred kletjo Jurija Zorčiča na Zdolah z dolgim polenom Jožefu Volčanšku iz Dolenje vasi tako glavo prebil, da je ta 4 dni pozneje umrl. Ant. Z. je dobil 5 let težke ječe. V sredo 21. nov. so se pa imeli pred porotno sodnijo zavorjati: Gregor Goričan, zaradi tatvine že 4krat kaznovan, Janez Veber iz Lituša, zavoljo tatvine tudi že kaznovan, in Jan. Brinovšek iz Vranskega. Leti trije so obdolženi, da so večkrat v družbi po noči raznim posestnikom denarjev kakor tudi drugih reči pokradli, in da je Gregor Goričan sam mlinarju Martinu Podlešniku mnogo reči ukradel. Da-siravno so pri konečni obravnavi vsi trije se zvijali in tajili, bili so vendar krivi spoznani in je dobil Gregor Gor. 7 let, Janez V. 6 let, Janez Br. pa 3 leta težke ječe. V petek 23. nov. pa je imela porotna sodnija opraviti z staro tatico Marijo Pavale, iz Rogatca. Dolžili so jo, da je 6. okt. 1876 proti večeru in pa v noči od 12. do 13. marca 1877 v spavnico Janeza Reherja, peka v Rogatcu, natihoma vlezla, ter iz zaprte omare in škrinje zlatnine in srebrnine, potem bankovcev, zlat prstan in drugih reči, ki so bile nad 300 for. vredne, vkradla. V svojem očvidno lažnjivem zagovoru je začetkom trdila, da je denar prejela od svojega strica v Konjicah, potem pa, da je z neznanim možem nekam hodila in ko je zaspala, mu 3000 gld. vzela. Dobila je 8 let težke ječe, poojstrene: vsaki mesec z enim postom, 6. marca z temnico, 12. marca pa z trdo posteljo; tudi jo ima policija nadzorovati.

Iz Ptuja. (Preč g. dr. Vošnjak.) Poslednji "Gospodar" je objavil prežalostno novico, da nam

je nemila smrt odvzela našega velespoštovanega in občeljubljenega preč. g. prošta dr. Janeza Vošnjaka, ki je po kratki bolezni dne 17. t. m. po poldne nekaj pred tremi v Gospodu zaspal. Dne 19. t. m. dopoldne smo imeli sprevod, ki je bil veličasten in sijajen, kakoršnega človek nima priložnosti kdaj bodi videti. Zbral se je od blizi in daleč 60 duhovnikov, eden celo iz daljne Ljubljane, namreč preč. g. dr. L. Klofutar, častni korar in profesor bogoslovja, rajnega dolgoletnega osebni prijatelj; bila sta navzoča 2 infilirana prelata, mariborski stolni prošt in celjski opat, 4 korarji, 4 dekanji, 20 župnikov, 1 kvardijan, 2 beneficiata, 2 vikarja, 23 kaplanov in 2 minorita. Prišla je iz okolice ogromna množica ljudstva, tako da jim je naša prostorna mestna farna cerkev skoraj pretesna postajala. Sprevd je vodil mariborski stolni prošt, veleč. g. Zorčič; slovo prosil je kanonik preč. g. Kosar in slovesno mrtvaško sv. mešo popoval preč. g. kanonik in profesor pastirne Modrinjak. Sprevoda se je udeležila mladež vseh mestnih šol z ravnatelji in učitelji vred, zastopani so bili pri njem vsi c. k. uradi, častništvo tukajšnjega pionirskega bataljona in mestno starešinstvo. Celo mesto je bilo na nogah in starodavni Ptuj je kaj lepo pokazal, da je slavnega pokojnika v resnici ljubil in spoštoval.

Naj h koncu tega poročila „Gospodar“ rajnemu gospodu postavi še kratek spominek. Rodil se je dr. Janez Vošnjak v Št. Martinu v Šaleški dolini dne 24. junija l. 1819. Šole je z izvrstnim uspehom dokončal v Celju in v Gradeu in 4. avgusta 1842. prejel v Št. Andrašu na Koroškem zakrament sv. reda. Na Dunaju je potem dovršil višje študije in postal doktor sv. bogoslovja. Služil je kot kaplan pri Novi cerkvi blizu Celja, od l. 1848–52 kot ravnatelj mestne šole v Celju, potem do l. 1858. kot spiritual v celovški duhovšnici, 1858–63 kot korar in višji ogleda šol cele lavškofije, poslednjič pa polnih 14 let kot prvi infilirani prošt, mestni župnik in dekan v Ptuju. Bil je rajni blago in plemenito srce, kakoršna se le redko nahajajo, izvanrednih dušnih sposobnostij, vselaj zvest in veren katoličan, vnet rodoljub. Poblevnost in tiba ponižnost so bile nja najlepše čednosti; njegovo ljubeznjivost hvalijo vsi, ki so imeli kedaj priložnost občevati z njim, in reči smemo, da v celiem svojem življenju nikogar žalil ni. Njegove radodarnosti in ljubezni do ubogih najlepši dokaz je to, da je pri svojih lepih dohodkih zapustil le celo malo premoženja. V svoji oporoki pravi, da ni bila nikoli njegova želja, zapuščati velikega imetja, le to želi, naj bi se po njegovi smrti nihče za njim ne hudoval. Ni si nabiral zemeljskih, pač pa si je, upamo, nabral toliko več nebeških, nemlinjivih zakladov. Prerano vzela nam ga je nemila smrt, nja žlahtno in plemenito srce zakriva mrzli grob — ali nja spomin nam ostane neizbrisljiv. Bodи mu zemljica lehka! Naj v miru počiva!

Iz Slov. Bistrice. Letina v našem okraju se je letos srednje obnesla; spomladi nam je še kaj lepo brstje in cvetje pokazalo, ali hudi mrazovi in mrzli vetrovi so nam zgodnje, in tudi črezletne sadove uničili; tudi dosti otrok, ko so ravno ta čas „špičke“ imeli, je mrzlo vreme z prehlajenjem umorilo; poletje bilo je skoz in skoz suho, noči pa hladne. Jesen nam je prinesla zgodnjo slano, tako de je malo kdo ajdne sa seme dobil. — Slovenci, ki imajo pri uradih opravkov, naj tirjajo po paragrapu 19 osnovnih državljaških pravic kakor govor tako tudi pisavo slovensko, če pa to ne pomaga, tedaj pa naj napravijo pritožbo na višjo oblastnijo, ker višje oblastnije so postale skoro popolnoma ustrezne in pravične svojim deželanom. Napisled še opomnim, da so volitve za deželni zbor blizu, bodimo pripravljeni; vsi za ednega, eden za vse! Tukaj budem zopet za g. dr. Radaja glasovali, drugega pa pričakujemo, da nam ga bodo mariborski narodnjaki naznanili. Pri volitvah je kakor v mlinu, kdor prej pride, prej melje!

našim slovenskim poslancem na Dunaju. Nič ne opravijo. Magjar bo z hrvatskimi denarji sebi na korist in last stavil železnice v Slavoniji in Krajini. Ogerski državni zbor je tudi sklenil, da se zločine ne bodo več vesili, ampak z sekiro po francoski šegi (guillotine) ob glavo devali.

Vnanje države. Ruska vlada je izvažanje zrnja v turške dežele strogo prepovedala; vsled tega je na Turškem, zlasti v Carigradu, nastala velika dragiča in sila za kruh. Žalostno pak je to, da ruski državniki v neki strašni zaslepljenosti preganljajo katoličane in ubogim poljskim vojakom, ki se vendar hrabro bijejo zoper Turka, ne privoščijo katoliških spovednikov na bojišču. Ko bi tega ne bilo, Rusija bi imela v sedanji vojski sočutje in priznanje celega katoliškega sveta na svoji strani. Rusiji enako, če ne bolj, sovražna katoliškej Cerkvi, kaže se pruska Nemčija; samo vukolinski nadškofiji je 113 župnij brez mešnikov, nadškof je pa izgnan. Katoličani so na tisoče prošenj poslali državnemu zboru v Berolin, naj bi grdo preganjanje prenehalo. Toda ministri so poslancem osorno naznanili, da še o tem govora biti ne sme.

— Francozi so dobili nove ministre, ki pa republikancem tudi niso všeč. Predsednik republike, Mak-Mahon, bo torej zbornico poslancev zopet razpustil, če starešinstvo privoli, ali pa odstopil, ali sina rajnega cesarja Napoleona v Pariz pozval in kot cesarja Napoleona IV. oklical. — Angleži se grozijo Rusom z vojsko, če ti vzamejo Erzerum; toda Angleži se le samo grozijo! — V Španiji žuga nov punt severnih dežel, ker jim ministri stare pravice kribajo. — Znani italijanski rogovilež Garibaldi zbira prostovoljcev ter hoče z njimi iti v Epir in ovo turško deželo Italiji pridobiti. — V državi Chile, v južni Ameriki, so liberalci zmagali in brž začeli katoliška pokopališča skruniti z postavo, po kateri bi se tam vsak nekatoličan, bodi jud, ajd ali lutrovec, smel pokopati. To je katoličane takoj razdražilo, da so v številnih zborih ugovarjali in protestirali. Liberalni ministri so se vstrašili in nameravano postavov v žep vteklnoli. Ko bi katoličani povsod tako ravnali, mnogo zmešnjav bi sebi in državam prihranili.

Ruski-rumunski-črnogorski-turski boj.

Turki so že skoro povsod prisiljeni samo braniti se; za napadanje so preslabi. V Armeniji skušajo držati Erzerum, bo pa težko hodilo; kajti že 25. nov. so prvi ruski oddelki Melikovovi od Karsa prilomastili pred Erzerum, čeravno je Soganlug-planine pokril debel sneg. Muktar-paša je mesto že zapustil in se umaknil v Erzighan. Sultan in vse prebivalstvo v Carigradu je neizmerno pobito zaradi zgube Karsa, ministri so več dni hudo novico prekrivali; sedaj zbirajo, kakor pravijo, 150.000 reservistov med Drinopoljem in Carigradom, da se uprejajo Rusom, kateri bodo naglo čez Balkan vdrlji, bržko se jim Osman-paša v Plevni poda, kar se utegne v par dnevih že zgoditi. Kajti živeža mu močno

Politični ogled.

Avtstrijske dežele. Kakor ljubljanski „Slovenec“ in „Narod“, tako tudi „Slov. Gospodar“ opominja in prosi vse slovenske domoljube na Štajerskem in Koroškem, naj rok križem ne drže vpričo bližajočih se volitev za deželne zbole. Pogovoriti se je treba najpoprej v posameznih okrajih in potem vzajemno z provizoričnim, centralnim, volilnim odborom v Mariboru, kakor najhitrej kandidate postaviti in razglasiti. Sloga jači, nesloga tlači! Slišimo, da so od starih naših poslancev voljni zopet kandidirati. G. Herman, dr. Dominkuš in dr. Radaj, katere gospode tudi „Slov. Gosp.“ z veseljem priporočuje. — Za razkosanje nacionalne banke na korist Magjaram ni nobeden štajerskih poslancev glasoval razun Wildhaus-skega Carnerita in Hrastovskega Pauer-ja. Ta dva edina sta prijatelja magjarskih bankovcev ter sta pomagala do zmage novej postavi za nacionalno banko, o katerej postavi je baron Kellersperg djal, da je „tako nevarna, da se nič nevarnišega misli ne da“. — Zoper namenjeno večje obdačenje petroleja, potem zoper večjo colnino na kavo itd. so začeli po mnogih mestih močno ugovarjati in protestirati. — Cesarjevič Rudolf se namisli v Pragi, glavnem mestu Česke, za več let naseliti. — Iz Tirolskega so pretekle tedne mnogo vojakov poslali v Dalmacijo. — Češki katoličani so obhajali v Pragi sijajen zbor in pri njem svoje sočutje izrekli za Jugoslovane na Turškem, in želje, naj bi brž uživali svobodo zlato. Ob enem so pa tudi obžalovali, zakaj ni Avstrija namesto Rusije šla turških kristjanov osvobodit. — Magjaram je general Klapka iz Carigrada doposal poziv, naj delajo na to, da bo Avstrija brž šla Turkom na pomoč. — Hrvatom v državnem zboru v Budapeštu se godi, kakor

pomanjkuje, nobeden turških generalov mu ne more priti na pomoč, skozi ruske šance vdreti pa mu tudi ni dano. Sulejman-pašo drži ruski cesarjevič nazaj od Ruščuka do Osman-bazarja, Reuf-paši je general Radecki pot skozi Šipko zaprl in tretji general t. j. Mehemed-paša, ki je v Sofiji zbral, kakor Turki lažejo enkrat 100.000, drugokrat 80.000, bržčas pa še ne 50.000 mož, bil je tepen, ko je hotel od Orehanija in Etropolja prodirati naprej proti Plevni. Blizu Praveca, na stezi med Etropoljem in Orehanijem se je 10 turških bataljonov vgnjezdilo v nepristopnih klancih in skalnih višinah; toda ruske sili se vendar niso mogli zdatno upreti; med tem ko je general Šuvalov od preja Turke z streljanjem motil, je general Rauch v 48 ur trajajočem, strašnem marširanju, pri katerem so vojaki z dinamitom pot lomili in kanone samotež za seboj vlačili, hipoma Turke zalezil; ti se vstrašijo in na nos na vrat spustijo v pobeg, kder so jih raske kroglice na stotine dohitale in pobijale. Drugo jutro 24. nov. so Rusi vzeli Etropolj, Mehemed pa je Orehanije zapustil. Ob istem času so tudi Rumuni srečno bojevali se ter so trdujavo Rahovo ob Donavu po budem boju Turkom vzeli, ki sedaj bežijo v Vidin; kajti Rumuni so pritisnili za njimi in jih tudi iz Džibre in Lom-Palanke pregnali. — Srbi bodo na den sv. Andraša proglašili Srbijo neodvisno od Turčije in pričeli boj. Pri Vratarnici je že tekla kri, 1. srbski bataljon je postrelil mnogo Črkev, ki so bolgarske ljudi trpinčili. Ob Drini imajo Srbi 13 šanc, da laglje odbijejo bosenske Turke, kateri se pri Tuzli zbirajo. Črnogorci so se polastili Špice, Canja, Antivara, Golobrda, Nehaja po silnem boju. V Nehaju so vlcili 200 Turkov in dobili 5 kanonov, za vsem so zaplenili zadnje dni 22 kanonov. Ahmed-paša je hotel iz Skadarja z 6 bataljoni priti Črnogorcem za ledje; toda Plamenac se mu je pri Mrkovicah proti postavil z 3 bataljoni, 3 bataljone je pa zadi na strani skril. Ko so ga Turki napali, se je po malem pomikal nazaj, na enkrat pa se vzdignejo v zatišču poskriti Črnogorci, planejo na Turke in jih zaženejo črez Bojano v Skadar, popustivše jim 2 kanona na bojišču; sedaj napravi Plamenac pri Ameletiču brod in, kakor poročajo najnovejši glasovi iz Dalmacije, streljajo Črnogorci že iz kanonov v Skadar, glavno mesto turške Albanije.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

XVII. Da so slovanski naši bratje, junaka Rusi, v ponočnem naskoku od 17.—18. nov. vzeli Kars, najmočnejšo trdnjavco turško v Aziji, to je iznenadilo vse naše prijatelje z nami vred, nasprotnike naše pa naravnost osupnilo. Vsi morajo sedaj priznati, da je ruski narod krepek, njegovi vojaki pravikorenjaki, oficirji junaki, generali prebrisane

glave. Vzetje Ardahana, še bolj pa Karsa, je tolik vojašk čin, da o enakem nikder v noveji zgodovini ne beremo. Le pomislimo, kakovo mesto, kakova trdnjava je Kars! V turški Armeniji je na izhodu svet precej nagnjen tje dol do ruske meje; vse vode tečejo v mejno reko Aras, ki jih naposled v Hvalinsko morje izlivata. Ob eni teh vodah sredi precej velike ravani, ki je pa od skalnih višin obdana, je pozidan Kars, mesto broječe kakih 20.000 prebivalcev. Voda šumi po globoki strugi sredi mesta. Trije kamnatni mostove peljajo iz južnega in večjega dela mesta v severni, zapadni in menjsi del. V prvem se spenja visoko v nebo silni grad, česar mnoga poslopja so v skalo izsekana. Vse mesto obdaja širok in precej visok zid in globok graben; pri vratih stojijo močni stolpi polni težkih kanonov, ki branijo vstop. V zadnjih 150 letih je bil 4krat od sovražnikov oblegovan in je 2krat srečno odbil vse napade. L. 1735. je perzijski šah Nadir z 100.000 vojaki prilomastil pred Kars, se ga pa ni mogel polasti. Jednaka se je zgodila Rusom, ki so l. 1807. tudi zastonj mesto napali. Toda l. 1828. se je moral Kars vendarle udati ruskemu generalu Paskijevi in l. 1855. generalu Muravijevu zavolj gladu, ker je Turkom po 6 mesečnem oblegovanju živeža popolnem zmanjkal. Turki so tedaj še bolj spoznali važnost Karsa in so ga l. 1862. začeli z pomočjo angleških in nemških oficirjev in inženirjev po najnovejših vojaških znanostih in skušnjah umetno, vestno in, moramo priznati, strahovito utvrditati. Skoro 4 ure na okrog zunaj mesta so navozili po bližnjih skalnih višinah 16 velikih redut, mnogo šanc in baterij, po katerih je bilo 300 Kruppojih, deloma grozno težkih kanonov nasaženih; 3 leta so imeli dela, preden so jih črez Trapezunt in Erzerum spravili v Kars. Posamezne redute in šance so po kritih, deloma v skalo izsekanih, grabnih v zvezi med seboj. V gradu in v na obzidju je stalo 64 kanonov v sovražnika naštih. Ko je Muktar-paša 19. okt. na Aladaghgori bil grozno tepen, se je hipoma umaknil proti Erzerumu, zapustivši v Karsu Husajn-pašo z polveljem, naj mesto brani na vso silo. V ta namen mu je izročil 32 bataljonov pešakov, 2400 arteristov, 1 brigado rednih konjenikov in več tisoč bašibozukov, skup kakih 24.000 mož. Živeža v trdnjavi bilo je tudi za $\frac{1}{2}$ leta dosti. Vendar vse to ni zdalo nič zoper rusko junaštvo, silo in prebrisost. Preteklo je komaj mesec dni in Kars je prešel v rusko oblast. Od 35000 Rusov, ki so po bitki na Aladagh-gori Kars zajeli, je 15.000 junakov v noči od 17.—18. nov. preskočilo turške grabne, vplezalo po strmih skalah na šance, vdrlo, posekalo Turka ali ga zapodilo v mesto, vломilo z njim vred skozi vrata v ulice, in naposled v grad, vse se je godilo tako premišljeno, tako krepko, naglo in silno, da je Turek moral ali umreti ali udati se. General Melikov je že 13. nov. misil naskočiti Kars, toda zavolj deža in polzkih potov

je naskok odložil do 17. nov. Med tem so Turki bili noč in dan v večnem nemiru, ruski vojaki so pa počivali in se pripravljali, zlasti vrli oficirji so natančno pregledali okolico in preštudirali tiskan naris in načrt turških šance, posameznih stez, potov, grabnov, ograj, obzidja in ulic v mestu. Zato pa so Rusi pri naskoku tudi tako oprezzo, zvesto in zanesljivo napredovali, kakor da bi bili ondi doma. Naskok so ob enem pričeli 4 generali; 2 od juga, namreč Lazarjev in Grabbe proti šancam: Hafiz-tibia, Kanli-tibia in Suvari-tibia, 2 od severa namreč: Komarov in Rop proti velikej šanci: Inglisch-tibia. Ko se je soboto 17. nov. zvečer gosta megla vlegla na mesto in okolico temna noč v črno zagrinalo zavila, začelo je 15.000 mož jako previdno in mogoče tiho lezti proti turškim šancam. Turki tega niso zapazili. Sedaj okoli 1/2 9 ure se začne boj; kakor smeli oroslani napadnejo Rusi sovražnika in pležejo od vseh strani po lestvicaх v šance; Turki streljajo in sekajo, kolikor mogoče, ali vse je zastonj; kmalu so sami vsi pobiti ali vjeti. General Grabbe je z moskovskimi grenadirji zgrabil Kanli-tibia in od kroganje zadet mitev raz konja padel; lajtnant Kvadnicki je prvi na šanci, turška krogla mu vnese polovico sablje, druge krogla mu prestreljijo obleko, a on ostane živ in se z tovarisci kmalu polasti cele šance. Sedaj pa pritisnejo Rusi po odprtih cesti naravnoc v mesto in v grad, hitijo za grad na most in se združijo z vojaki generalov Ropa in Komarova, ki so med tem vzeli Inglisch-tibia. Ko je to storjeno, obrnejo se Rusi iz mesta vun in se lotijo še ostalih šance od zaja; vse so zaporedom do 8. ure v nedeljo jutro vzete. Najdalje se je branila Karadagh-tibia na izbodu in Tikmet-tibia na zapadu. Tukaj je 10 bataljonov hotlo proti Erzerumu vbežati, so pa bili od kozakov zajeti in vlovljeni. Okoli 9. ure je general Melikov prijahal v mesto in vse toliko vredil, da je veliki knez Mihael, višji poveljnik, zamogel opoldne obhajati svoj slavni vhod v pridobljeno mesto in trdnjava. Topovi so povsod gromeli, iz Karsovega grada je plapolala ruska zastava in carjev brat Mihael je kot slavni dobitnik na belem konju jahal skozi glavno ulico, obdan od navdušenih junakov, ki so z mogočnimi glasovi prepevali rusko himno: „Bože, carja hrani“. S prva še Rusi sami niso vedeli ves uspeh kravtega ponočnega dela. Sedaj je to že vse popolnem znano. Rusi so zgubili 1 generala, 30 štabnih in višjih oficirjev, in 469 vojakov mrtvih, potem 43 štabnih in višjih oficirjev, in 1790 vojakov ranjenih. To ni veliko, ako premislimo, kar so pridobili namreč: 17.000 turških vojakov so vjeli, med temi 5 generalov in 800 oficirjev, ranjencev so našli 4500, in pokopali so 3500 turških mrtličev, potem zaplenili so 364 kanonov, 38.000 patron in 5000 centov smodnika in mnogo živeža! Nemški cesar, stari Viljelm in ujec ruskemu carju, bil je te zmage tako vesel, da je generalu Melikovu poslal najvišji svoj vojaški „orden“ in križec, ka-

koršnega še samo njegov sin nosi, ki je pri Wörth-u slavno Francoze premagal. Turkoljubom se je ta novi dokaz nemško-ruske prijaznosti močno v nos pokadil.

Smešničar 48. Malopriden viničar je nevarno zbolel, se pa ni hotel dati z sv. zakramenti sprevideti, marveč je trdovratno poležaval na svinjskem hlevu. Njegova skrbna žena se potoži pri g. fajmoštru. Ta jo vprašajo: kaj pa mož najrajši jé? Ona odgovori: štruklje. Dobro, tecite domu, pravite hišo za duhovnika, skuhajte štrukljev in pozovljite po svojih deklacijah moža! Žena hiti domu in storí tako! Ko deklaci zaklicete: oče, pojte jést, se zareži mož: kaj pa je skuhala stara klupa? Deklici mu velite: štruklje bomo jedli. Na to izleze deda iz nad hleva v hišo štrukljev jést. Med tem pridejo g. fajmošter in ga prijazno pravijo na sprejem sv. zakramentov. Mož je v kratkem potem umrl in ne bo nikoli več štrukljev jedel.

Razne stvari.

(Slomšekova podoba) v kararski marmor vsekana od g. Zajca v Ljubljani kaže v lieu izvrstno portretno podobnost in se dobi v gipsu in glini posneta v 22 colov visokej velikosti po 4 fl. z embalažo vred pri g. umetniku. Marmorska podoba za stolno cerkev v Mariboru popolnem izdelana bo do meseca februarja pr. leta.

(Odpoved.) Pooblastim urednika „Slov. Gosp.“ naznaniti, da me ni nikakor volja kandidaturo za deželni zbor sprejeti. Jak. Bohinc, dekan.

V Brašlovcih, dne 27. nov. 1877.

(Svitli cesar podarili) so pogorelcem v Föderlalu na Koroškem 500 fl. pogorelcem v Ronzini na Goriškem 1000 fl.

(Civilni zakon) sta pretečeno soboto pred celjskim okr. glavarjem vpričo Franca Skaze in Franca Lorgerja sklenila H. Tanšić in Pavlina Kartin, oba iz Šmarije. Cerkev jima namreč potrebnega dovoljenja ni podelila.

(Volilen shod) so nekateri Slovenci imeli 25. nov. pri sv. Lenartu v slov. goricah ter željo izrekli, naj bi zraven dr. Radaja kandidiral g. Morak, bivši in kmetom jako priljubljeni tamošnji c. k. okrajni sodnik; sedaj v Doberlivesi na Koroškem. Tudi g. dr. Jng se je na naše nepričakovano veselje shoda udeležil.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Bezenšek 11 fl. (ustn. dopl.), Sever 11 fl. (ustn. dopl.), Jurčič 11 fl., Presečnik 2 fl.

Dražbe III. 1. dec. Matevž Jelšenjak 6810 fl. v Konjicah; 4. dec. Sagadinova zapuščina v Račah; 5. dec. Franc Hamer v Rabi 3882 fl., Franc Stebej v Gornjemgradu 1398 fl.; 6. dec. Peter Kodrič v Črmožišču, Janez Kranjc v Pobrežu 1031 fl.; 7. dec. Jožef Koje v Skrljih 5500 fl.; 10. dec. Jakob Rovtar v Šavnici; 20. dec. gasilna sprava gasilne družbe pri sv. Lenartu v slov. goricah 1583 fl.

Naznanilo.

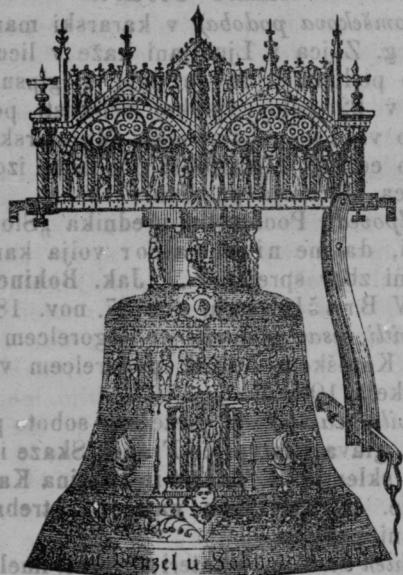
V proštiji na Ptiju bode mnogo reči za po-kojnim proštom preč. g. dr. Jan. Vošnjakom, po očitni dražbi prodanih, in sicer 4. decembra: po-hištvo, perilo, obleka, mizno orodje in srebermina; 5. dec. pa: gospodarske reči, lepa živina in precej veliko žlahtne vinske kapljice iz slavno znanega Stadtberga, 8 polovnjakov od leta 1868. in 1869. Dajba bo od 9.—12. in od 2.—5. ure.

Župnijski urad.

Ces. kralj. izključ. priv.

Janeza Denzel-na in sinov
v Mariboru

zlija posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvono-vine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvoni z jasnim in čistim glasom pod poroštrom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa, kovane cevi, potem

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brez-plačno po pošti!

Leterljne številke: V Gradeu 24. novembra 1877: 76, 55, 32, 15, 71. Na Dunaju " 13, 57, 6, 82, 41. Prihodnje srčkanje: 7. decembra 1877.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63.45 — Srebrna renta 66.90 — Zlata renta 74.30 — Akcije narodne banke 815 — Kreditne akcije 207. — Napoleon 9.52 — Ces. kr. cekini 5.65 — Srebro 106.20.

2-3 Kovačnica v najem

se daje v Slapah v župniji bl. Marije na ptujski gori. Kovačnica je na 2 ognjišča z velikim klad-vom — amrom — pri Dravinji stoječa, zraven je hram za stanovanje. Ako si najemnik želi tudi njiv in travnikov, jih zamore dobiti; več se izvē pri g. sremskem predstojniku na Gori.

2-3 Poduk v kletarstvu

se bo za goste vršil na vinorejski šoli pri Mari-boru od 10.—15. decembra t. l. vsaki den od 10—12. ure dopoldne. Poduka, ki ga bo strokov-njaški učitelj g. Kalmann razlagal, se zamore 20, vsaj 18 let starih in dovolj izobraženih Štajercev udeležiti. Kdor to hoče, ta se naj do 6. decembra pri g. ravnatelju vinorejske šole pismeno oglasi!

Svetinje za napredek.

Od leta 1767.

Svetinje za napredek.

Albert Samassa,
c. k. dv.zvonar, izdeljavač strojev raznatega orodja pri gašenju ognja
v LJUBLJANI
priporočam Vbrana zvonila z vso opravo.

Dalje razno orodje iz medenine, iz litega železa, kovane cevi, potem cevke iz konopnine in iz gume itd. vse po najnižji ceni.
Občinam in gasil. društrom
pričolin plačevanje v obrokih.

Diploma prizanja.

12 svetinj.

Diploma prizanja.